

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 46. У Новоме Салу, 14. Децембра 1861. **ГОД. IV.**

Б о ж и њ њ

Неколико лекция за старию децу.

(Продужено.)

Као што су дивне оне пѣме, што се на пове-
черню божињњмъ пояху, исто су тако прекрасни съ-
дални што се на ютреню пою, и коихъ е садржай
овай:

„Дуготрпеливый Спасителю, ты си положенъ быо
у яслима безсловесныхъ скотова, и дѣтетомъ свое-
вольно постао ради нашега спасеня! И пастири слав-
яху тебе съ анђелима поюћи: Слава и хвала буди на
земљи рођеноме Христу Богу нашемъ, кои е земно-
родне люде привео къ Богу.“

„Пречиста дѣво Богородице, ты си у утробѣ тѣ-
лесно носила сына Божиѣга, кои е надъ свима вѣко-
вима, непостижимъ, и свагда и у свему еднога сущест-
ства са невидимимъ Богомъ отцемъ, велика е милость,
ков си се ты пресвета дѣво удостоила; еръ тобомъ
се цѣломъ свѣту одкрило едино и несливено божество
св. Троице. Съ тога сви мы теби вапиемо: „Слава теби
пречиста дѣво и мати.“

„Одите вѣрни да љидимо гдѣ се Христоеъ роди;
пођимо унапредъ, куда иде звѣзда са мудрацима источ-
нима, и слѣдуймо ономе, кога анђели прославляю не-
престано тамо на мѣсту рођеня нѣговога, а пастири
узъ свирку припѣваю еличну пѣму: „Слава Богу у

висини — говорећи — кои се данасъ у пеѣини родио одъ дѣве Маріе, у Витлеѣму граду Юдейскомъ.“

Овдѣ споменуте три пѣсѣ називаю се сѣдалницама, и између друге и треће пою се псалми: „Хвалите има Господне,“ и „Испокѣдайтеся Господеки.“ Као што то о свима заповеднымъ праздницима бива, а кадъ се сврши поянѣ овыхъ псалмова онда свештеници са зацалѣнымъ воштаницама стану предъ икону роѣния Спасителѣвогъ, и пою: „Величаемъ та жикодакче Хрѣсте, насъ ради нынѣ плотію рождшагоса ѿ безневѣстнїа и пречистыа Дѣкы Марїи.“ Овай величаюћий стихъ пою после тога на изменце пѣвци съ народомъ придодаваюћи узъ нѣга изъ псалмова цара Давида стихове, у којима се садржи пророчество о Христовомъ роѣню.

Евангелїе о ютрепю чита се по Матею, и садржи у себи повѣсть о роѣню Исусовомъ. —

После евангелїа, и пѣсѣ почињаю се съ анѣлскимъ славословіемъ Бога вишнѣга, коега као новороѣногъ младенца прима данасъ Витлеѣмъ, слѣдуе позната већѣ нама катавасїа: „Хрѣстосъ раждаетсѣ слакитѣ!“ заедно съ канонима божићнѣгъ праздника. На шестој пѣсѣ сва црква свечано повѣ кондакъ божићный: „Дѣка днесъ пресѣщественнаго раждаетъ,“ а после овога бѣо е обичай у стара времена, да пастирь духовный говори народу слово поучительно о роѣню Христовомъ. На деветој пѣсѣ кади свештеникъ или діакоњ цркву и народъ у цркви стовѣій, а затѣмъ будући да већ зора свитати починѣ пою пѣвци „свѣтиленъ“ кои овако гласи:

„Посѣтилъ ны естъ свѣше Спасъ нашъ востокъ востокъ, и сѣщїи въ тмѣ и сѣни ѿвѣрѣтохомъ истиннѣ: ибо ѿ Дѣкы родисѣ Господъ.“ На погледу чувствене видиме зоре, узноси се овомъ пѣсѣмомъ духъ православнога Хрїстіянина на Спасителя, съ којимъ е умна и нравствена зора роду нашемъ засїяла, и ко-

ега долазкомъ у тами и у мраку чамеће човечество
нађе истину, што ю в онъ съ неба донео; зато се онъ
и назива истокъ надъ истоцима и сунце правде,
сунце добродѣтели, и свѣтлость коя све люде оба-
сјава.

Докле се у канону и у хвалитбенимъ стихирама
прославля одъ дѣве рођеный Спаситель, и нѣгова пре-
благословена мати, дотле, по уредби свете источне цркве
наше, християни и християнке, найпре старии на онда
млађи, све два и два приступаю къ икони рођеня Хри-
стового, и устма ю цѣлююћи узносе благодарну молитву
Спасителю, а свештеникъ съ улѣмъ изъ кандила, кое
е предъ икономъ празничномъ горело, мироношэ т. е.
на челу крестъ прави свакоме и поздравля га съ поздра-
вомъ: „Христось се роди!“ на кое се има одгово-
рити: „Ваистину роди.“ Поздравъ овай употребљава
се и у домаћемъ и дружевномъ животу, и добри Хри-
стияни починюћи одъ Божића па све до у очи нове го-
дине, еданъ другогъ при састанку поздравляю съ рѣчма:
„Христось се роди!“ а одпоздравляю съ: „Ваисти-
тину роди!“

Докле се у стихирама слави мати Божія, коя е
Христа родила и съ тога постала превоеходнија одъ
свию анђела, дотле се обично и сунце на истоку ука-
же, и садъ при светлости овогъ видимогъ одъ Бога
створеногъ свѣтила, запое савъ народъ велико славо-
словие, пѣсму, коя намъ юштъ одъ апостолскихъ вре-
мена приостаде: „Слава теби, кои си намъ показао
свѣтлость; слава Богу на висини, и на земљи миръ,
међу людма добра воля!“ *)

На истоку држи се служба Божія на овай свѣтли
данъ одма после ютреня, али кодъ насъ быва у обично
време около 10 сати пре подне. На служби овой за
антифоне одабрани су изъ 110., 111, и 109, цсалма

*) Изяснѣно у Шк. Листу год. 1859.

стихови, у којима царъ Давидъ пророчески описуе божество Исуса Христа, кога ће правда и слава пребивати на вѣки, и кои в правимъ поштенимъ за спасенѣмъ чезнуѣмъ людма свѣтлость донео, кои в одъ Бога отца роѣнъ, пре него што постаде звѣзда да-ница, и кои в вѣчный свештеникъ по реду Мелхиседековомъ. — Апостолъ чита се изъ посланице къ Галатянима, о томъ: како в Богъ, послао свога единого сына на землю, да насъ искупи и да чрезъ нѣга постанемо синови Божиі. А почемъ смо синови Божиі; то слободно смѣмо Бога отцемъ своимъ називати, и нисмо више робови, него смо синови Божиі и наслѣдници нѣгови крозъ Исуса Христа. (Зач. 209.).

У евангелію чита се новѣсть о мудрацима, кои су звѣздомъ воѣени тражили Христа, и нашавши га нѣму се поклонили и принели дарове. (Мат. гл. II-га зач. 3.).

Ирмосъ в Божиѣный: „Величай дѣше моѣ, честнѣйшю и славнѣйшю горнихъ воинствъ *) Дѣво пречистю Богородицѣ. Танствко странное вижд и преславное: небо, вертепъ: престолъ херѣвимскій, Дѣво: шслы, кмѣстилище: кз нихъже возлеже некмѣстимый Христосъ Богъ: егоже воспѣвающе величаемъ.“

У време причаствога пои се стихъ: „Избавленіе посла Господъ людемъ своимъ,“ а затымъ обично чита свештеникъ поученіе и поздравъ областного архіерея.

У Руси првый данъ Божиѣа после службе чини се сваке године благодареніе Богу, што в избавио ныи и св. цркву одъ нападаня Француза и другихъ 20 народа, ко в гордый Наполеонъ год. 1812. приморао быо, да съ нѣме у Москву иду.)

(Свршиѣ се.)

*) Ангѣли Божиі овдѣ се називаю горнымъ небескомъ войскомъ.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Святитель Христовъ Николай архиепископъ Мир- Ликійскій.

(Свршетагъ.)

в. Блажено Успеніе св. ошца Николая.

Св. Николай доживи дубоку старость управляюћи словесно стадо Христове цркве, и помажући оне кои быяху у бѣди чудесномъ помоћу своіомъ. Према свакоме быяше онъ любезанъ, кротагъ и снисходителанъ. Споляшньность нѣгова была е прекрасна и лице му е было тако лѣпо и сяіно, као лице каквога анѣла Божіегъ. Ко е годъ нѣга очима видио, быо е већъ плѣненъ нѣговымъ светинѣ пунымъ изгледомъ, а савети нѣгови, кадри су были и саме окорѣле грѣшнике по-трести и на каянѣ привести. Онъ е доиста Христово Евангеліе испунио, то естъ са свимъ се онако владао, као што насъ е Иеусъ Христосъ учио.

Тако е св. Николай много година поживио сіяюћи своіомъ наукомъ и своимъ добродѣтельнымъ животомъ у граду Миру, као звезда Даница посреди облака, као пунъ месецъ у свое доба, као сунце што вселену обасява, као бѣлый кринъ украй извора, и као скупощно миро, кое мирисомъ своимъ сву околину испуњава. У дубокой старости мораде и онъ обштый дугъ природи отдати. После краткога болованя причестивъ се е светыхъ тайна пресели се онъ тихо и блажено изъ овогъ привременогъ живота у нестарейій и вечитый животъ. Предъ саму смръть свою, у последнѣмъ подвигу, видио е онъ анѣле Божіе, кои се съ неба сишли бѣху, да сироведу нѣгову добродѣтельну душу у блажене обителы райске. Последня молитва быяше му псаломъ тридесетый: „На та Господи упокаѣз, да не постижѣса ко вѣкз.“ — И кадъ е ове рѣчи изговорио: „Вз рѣцѣ

www.ckbooks.org твоихъ предложѣ дѣхъ мой," — онда е издануо и у Господу упокою се.

Тѣло великога архипастира овогъ буде одъ сабравыхъ епископа, свештеника и причетника у притомности многога народа опяно и сохранѣно у сабоѣной цркви Мирске митрополіе. Блажено успевіе Николаево догодило се 6-огъ декемврія.

Више стотина година почивало е тѣло светога Николая у Миру граду цѣло и нетлѣно издаваоуи одъ себе благовонно миро. Люди су изъ свію предѣла долазили поклонити се земнымъ остатцима великогъ угодника Божіегъ и помоѣника свію оныхъ кои се у бѣди налазе. Као што е Светитель овай за живота помагао сиромаше, и чудеснымъ начиномъ многе люде на суву и на мору изъ опасности избавио, тако му е Богъ дао даръ чудотворенія, те су нѣговымъ молитвама и нѣговомъ помоѣу многи люди одъ напрасне смрти, одъ утопленя, одъ сиромаштва и одъ другихъ зала и искушенія ослободили се. Збогъ тога и призивамо мы Светителя отца Николая, као нашегъ заступника и одъ Бога данога помоѣника у свакој туги и невољи, у свакој бѣди, напасти и опасности.

Кадъ се Србскій народъ у вѣру Христову обратио, онда су врло многе породице на празникъ св. Николая крштене, и све те породице, — готово една четвртина цѣлога народа, — славе и данасъ светога отца Николая, као свога покровителя. Друге опетъ породице, зато што имъ е едного или другога предка св. Николай одъ зла избавио заветне су, и славе такође споменъ светога Николе, тако да се Николь-данъ, као еданъ одъ найвеѣихъ празника сматра, а светый отаць Николай као великій Светитель Божій почитуе особитимъ и дивнымъ духовнымъ пѣсмама.

Ако желимо да наше споляшнѣ почитаніе, и наша любавъ према овоме Божіемъ угоднику, нѣму повольна

буде, те да намъ онъ у свакой нужди скорый помощникъ и кодъ Божиѣга престола заступникъ буде; то смо дужни пре свега угледати се на нѣгове врлине. Онъ е быо правило вѣре и образъ кротости, зато валя да и мы имамо живу и сталну вѣру у Бога, и да будемо кротки и миролюбиви; онъ е быо учитель умѣрености и уздржаваня, и мы треба да смо умѣрени у елу и пиѣу, да се уздржавамо одъ ердитости, ярости и зависти, и да чувамо свое здравлѣ и свое поштенѣ; онъ е напоследку сиротама, удовицама и свакомъ невольнику и патнику помощникъ, утѣшителъ и заштитителъ быо, и мы смо дужни по могућству Богомъ дарованыхъ намъ сила сироте и удовице угледати и помагати оне, кои наше помоћи потребуу. Тако чинећи задобитѣмо благословъ прославльнога Светителя Божиѣгъ, св. отца Николая, и постанѣмо права и истинита чеда Божија.

и. Пренесеніе моштію св. отца Николая.

У еданајстомъ столѣтію после Христа безакони Турци освоє готово све у Азіи лежеће области источногъ римскогъ, иначе названогъ Византійскогъ или Грчкогъ царства. Куда су годъ ови нелюди долазили, свуда су бѣдне Христіјане убіяли, у робство одводили и мучили, а цркве, манастире и друга полезна заведенія рушили су и опустошавали. И самъ градъ Миръ изложенъ е быо нападаню и навалываню Турскомъ тако да су многи жители тога града на страну бѣжали.

У то доба налазиле су се у дољној Италіи многе цркве, коє су подъ Цариградску патријаршію подпадале. Тако е и црква града Бара у Апуліи на Адријатичкомъ мору у областъ Цариградске патријаршіе принадлѣжала. Едноме побожномъ свештенику Барске цркве яви се у сну св. отаць Николай и ово му рекне: „Иди и яви народу и освећеномъ сабору, да узму мое тѣло изъ

Мира у Ликии, и да га пренесу у градъ Баръ; еръ не угодно Господу, да оно остане у пустомъ и готово безлюдномъ мѣсту!“ Кадъ се свештеникъ пробуди, отиде у цркву и приповѣди клиру и народу, све што е на сну чуо и видио. Жители Барски томе се врло обрадую, и имућни трговци одма натоваре три лађе пуне ране и са свештеницима, кои као трговци преобучени бяху, крену се моремъ путъ Ликие.

То е было у почетку године 1087. *) На путу сврну ови трговци у Антохию, гдѣ продаду жито и купе друге ствари. Ту се састану съ Млѣтачки трговци, и разабравши да и ови намераваю у градъ Миръ ићи да тѣло св. Николе у Млѣтке пренесу, брже болѣ никомъ ништа нека уюћи продуже путовањъ къ Ликии и срећно доплоче подъ градъ Миръ. Ушавши у цркву застану тамо четири монаха, одъ коихъ чую да е тѣло светителъво страха ради непријатељскогъ подъ земљомъ сакривено. Одма разкопаю раку и свето тѣло съ страхопочитаниемъ потайно унесу свештеници у лађу и 13. априла крену се натрагъ у свое отачество поведши са собомъ двоицу одъ оныхъ монаха, кои чуваху тѣло светителъво. Гореозначене године 9-огъ мая приспѣду путници ови съ тѣломъ светога Николая подъ градъ Баръ. Была е башъ неделя, и то предъ вече. Епископи, свештеници и многи народъ слегне се къ брегу морскомъ и свето тѣло пренесено буде съ велелѣпномъ свечаношћу у цркву св. Иоанна Предтече. Тай данъ и слѣдуюћихъ дана, многи хроми, слепи, глуви, и бѣсомучни, кои су се съ вѣромъ дотакнули светыхъ моштию угодника Божиегъ, были су одъ свога недуга исцѣлѣни. На три године доцније сазидаю жители Барски у споменъ св. Николая нову великолѣпну цркву, пренесу у ню мошти светителъве и положи ихъ у сребрну по-

*) Овако стои у Духовной Бесѣди год. 1860., а по Синаксару было е пренесеніе године 1096.

влаћену раку, коя се у олтару подъ частномъ трапе-
зомъ у той истой цркви налази. Многи дарови овой
цркви даровани су одъ Србекихъ кралѣва, а особито
одъ св. Стефана Дечанскогъ, коме в св. Николай чу-
деснымъ начиномъ видъ очю повратио.

У нашей православной восточной цркви празднуе се
споменъ чудотворца Христовогъ Николая 6-огъ декем-
врія, а споменъ пренесенія моштию нѣговыхъ изъ Мира
у градъ Баръ држи се 9-огъ мая сваке године. Осимъ
тога свакога четвртка чита се у црквама правило св.
отцу Николаю; Многи свечари читаю правило овоме
Светителю одъ 6-огъ до 13-огъ декемврія, и у овай
данъ држе одданіе, називаюћи данъ тѣмъ малымъ Ни-
колядемъ. У Фрушкой гори два знаменита манастира:
Хопово и Гргетегъ; саборна патриаршіе Карловачке црква,
и многе друге православне цркве славе св. Николая.
Нѣму се препоручую особито путници, кои на води пу-
тую, трговци, и сви православни Христіяни молећи га
да ихъ молитвама своима одъ свою бѣда сахрани, и одъ
напрасне смрти избави.

У духовнымъ пѣсмама и молитвама спомену Све-
тителя овогъ посвећенима, назива се онъ: човѣкъ Бо-
жій, вѣрный слуга; сасудъ избранный; стубъ цркве; на-
слѣдникъ царства Божијега; свѣтило, кое обасява све
краеве свѣта, увређеныхъ обранитель, топлый къ Богу
молитвеникъ; чистый домъ добродѣтельный, помоћникъ
побеђеныхъ, тыхо пристаниште, у комъ се спасаваю
страдалници овога живота; найкраснія слава и хвала
свою владика; добрый наставникъ човечества; побѣде
именякъ, и огледало свою врлина.

„Благій рабе и вѣрный, дѣлтелю вѣнограда Хри-
стова! Ты и таготѣ дневнѣю понесла еси, ты и дан-
ный тебѣ талантъ возрастил еси, и по тебѣ при-

шедшимъ незавидѣлъ еси. Тѣмъ же врата небесная ѿ-
верзошася тебѣ: книди въ радость Господа твоего, и
моли о насъ свѣте Николае.

Прва Божія заповедь.

(Свршетакъ.)

IV. *Примѣри богопочишаня, вѣре и любви къ Богу, и ухваня у Бога изъ библичныя повѣсти.*

Како Авель приноси Богу жертву съ вѣромъ и чистымъ сердцемъ.

Како Енохъ угаѣа Богу, и Богъ га себи прима. Бытія гл. 5.

Како в Ное богобоязливъ, добаръ и послушанъ, па Богъ га зато сачува у време потопа. Како Ное Богу благодари, што в нѣга и нѣгове сачувао. Бытія гл. 6.

Како Авраамъ послуша заповестъ Божию, и остави свою землю, па се одсели у землю обеѣану. Бытія гл. 12.

Како Авраамъ има толику вѣру у Бога, да е и сына свогъ готовъ бую по Божіой заповести на жертву принети. — Бытія гл. 22. —

Како Богъ благосиля Авраама за нѣгову вѣрность и послушность, и обеѣава да ће се потомство нѣгово умножити, и одъ потомства нѣговогъ да ће сви народи среѣни постати.

Како се слуга Авраамовъ моли Богу, за среѣу свога господара и нѣговогъ сына. Быт. 24.

Како се Яковъ заветуе Богу, кодъ клетвенога студенца. Бытія. 28.

Како Богъ благосиля Якова съ иманѣмъ у туѣнству. Бытія гл. 29. и 31.

Како Јосифъ има Бога свагда предъ очима и у срдцу па се чува да не сагрѣши. Бытія гл. 39.

Како Богъ добродѣтелногъ Иосифа избави, и по-
диже га на велико достојанство. (Быт. 41.).

Како Мойсей воли се съ народомъ израилскимъ
патити, него Богу невѣранъ быти и у Египту међу не-
знабожцима остати. Исход. гл. 2. и 4.

Како Богъ дае людма заповѣди да се по њима
владаю. Исходъ гл. 20.

Како Иусуъ Навинъ вѣромъ у Бога и помоћу Бо-
жіомъ преводи Израилтяне преко Јордана, и како па-
даю Єрихонске стѣне. (Ис. Нав. гл. 4.).

Како добра сная Рутъ неће да се одрече правога
Бога; како она своју свекрву почитуе, и како іој збогъ
тога Богъ срећу дае. — Књига Рутъ.

Како е малый Самуилъ Богу послушанъ, па с' тога
срећанъ и напреданъ. (I. књ. царства.).

Како Давидъ слави Бога у псалмови; како почи-
туе законъ Божиј, и како га Богъ зато чува и избавля
одъ свакоякихъ беда. (2. књига царства.)

Како Соломонъ моли одъ Бога премудрость и
правду, како Богу на славу цркву зида. (III. књига
царства.).

Како Илія ревнуе за славу правога Бога; како га
Богъ чува одъ сваке беде и узима къ себи на небо.
(IV. књ. царства.).

Како се Јона Богу моли, и како га Богъ избавля
изъ утробе морскога звѣра.

Како се Товитъ влада по Божијој вољи, и како
му Богъ у добромъ и срећномъ сыну утѣху доживити
дае. (Књ. Товитъ.).

Како Богъ избавля три побожна младића изъ ужа-
рене пећи. Дан. гл. 1. и 2.

Како Богъ избавля пророка Данила изъ лавове яме.
Дан. гл. 6.

Како Захарія и Елисавета побожно живе, и како
ихъ Богъ у старости съ чедомъ благосиля. Лук. I.

Како преблагословена дѣва Марія велича Господа у дивной оной евангелской пѣсми, коя се на ютреню поє. Лук. I. стр. 39—56.

Како пастири, славе новороѣнога Исуса. Лук. гл. 2.

Како мудраци изъ дальне землѣ долазе, да се поклонє Исусу Христу. Мат. 2.

Како се Исусъ радо бави у храму Божиємъ. Лук. 2. стр. 41—52.

Како Исусъ растерує изъ цркве оне, кои ю безчестє своимъ невалялымъ владанѣмъ. Иоан. гл. 2.

Како Исусъ Самарянки казує да є Богъ духъ, и да се Богу духомъ и истинномъ кланяти валя. Иоан. 4.

Како сотникъ изъ Капернаума пунъ вѣре, моли Христа Спасителя само да єдну рєчь рєкне па ѣе се исцѣлѣти нѣговъ слуга. (Мат. 8.)

Како апостоли поюѣи хвале Бога после тайне вечеєе.

Како є Корнеліє побожанъ и како добра дѣла чини, па му вато Богъ милость свою показує, и одкрива му путь спасєнія. (Дѣян. гл. 10.)

Како се Апостолъ Паво у граду Филипи за слово Божіє затворєнъ бывши Богу моли, и како га Богъ избавля изъ тавнице. Дѣян. гл. 16.

Д о д а ш а к ъ.

Примери изъ буквара и читанака о богопочитаню, о надежди у Бога и о Божіой милости.

О побожной Милєви или така треба да су деца. — Види букваръ.

Како мати учи дѣте да намъ Богъ свако добро дає. I. читанка бр. 1.

Како Богъ све види штогодъ мы чинимо. Бр. 2.

Како Богъ у нужди преко добрыхъ людій помаже. Бр. 25. 31. 36. 58. и 60.

Песмице у славу Божию. (Бр. 24.)

Како се Богъ стара и за тице, а некмол' за люде.

Бр. 28. и 29.

Слика небеснога отца. Бр. 35.

Како Богъ дае те намъ рана и цвеће изъ землѣ ниче. Брой 70.

Како Богъ и грмлявину шалѣ на наше добро. (79.)

Гдѣ живи благий Богъ. (81.)

О томъ како е Богъ нама и осимъ ове земальске отачбине, другу домовину на небу приправио. (82.)

Како Кирилъ и Методіе изъ любви къ Богу незнабожнима Славенима евангеліе проповѣдаю. (83.)

Како Стефанъ Неманя, светый Сава и краљ Милутинъ задушбине Богу подижу. (84. 85. 86.)

Како Богъ избавля одъ смрти побожнога цара Макеу. (91.)

О томъ како Богу валя захвалити што намъ е видъ даровао. (107.)

Како све съ Богомъ починяти валя. (II. чит. бр. 1.)

Како Богъ све уређуе на добро. (5.)

Како дивлякъ захвалюе Богу, што га е одъ зала сачувао.

Како пролази она поштена и трудолюбива надничарка, и како се Богу моли. (Бр. 11.)

Како се Катица обеђава, да неће заборавити на благога Бога. (30.)

Како зло пролази онай, кои заборавля на Бога и на свою силу се узда, и како се снага Божија появлюе у ономъ кои се у Бога узда. (43.)

Како Богъ преко добрихъ людій помаже удовицу и нѣну сирочадь. (51.)

Како животъ човечій треба да се по вољи Божіой управля. (Сунце и месецъ бр. 86.)

Примѣри изъ Бисера и драгогъ камня.

Помени Бога.

Отчевъ лигъ.

Наймола молитва.

Божіе писмо на насъ.

Старый и новый обичай.

2 Ко се Бога сеѣа и нѣга се Богъ.

Найвеѣа трпеза.

/ Све што Богъ дае добро е.

Стараць.

Простаць подъ растомъ.

Муве и пауци.

(Ови су примери у Бисеру одъ стр. 1—17.)

Путникъ и чела.

„Неиди на тай цветъ, то е отровъ“ рече еданъ путникъ чели; а она му одговори: „я само сласть бирамъ, а на отровъ неѣу ни да погледамъ.“

Слепи и роми.

Едаредъ наѣе слепи ромога и обрадуе се, да ѣе га овай водити моѣи. Роми чувши желю рече слепоме: „Та я немогу ни собомъ да ходимъ, а како би и тебе водио, него ти си яки, узми мене слаба и лака на плеѣа, а я ѣу ти путе и стазе казивати, те тако ѣе твоје ноге бити и мое, а мое очи и твоје.“ Тако се погодише, и што неможе свакъ собомъ, то учинише обое заедно.

Курыакъ у овчиої кожи.

Бдаредъ се обуче курыакъ у овчию кожу, и увуче у стадо, пакъ свако вече по едну овцу прождираше. Овчаръ приметивши да му оваца нестаяше, стане вребати и увати улу и уби. Овчаровъ синъ небияше ту кадъ се то зби, и кадъ дође, те курыака у овчиої кожи мртва виде зачуди се и рече: „ко би то помислио, да се може и у овчию кожу курыакъ увући!“ а отацъ му одговори: „башъ то и есу найгори, упамти синко, и кодъ люди исто као и кодъ зверова валя гледати на ньиово дело, а не на одело.“

Вештjаница при рачуну.

(За најстарию децу.)

При умножаваню: Познато е, да е кодъ овогъ рачуна све едно, ма кои брой за мултиприкатора узео; али е далеко бржи посао, кадъ се манъи брой за мултипликатора узме.

Н. пр. 453 има се узети 7836 пута.

Много е бржи посао, кадъ се 7836 узме 453 пута, и онда се израђуе по начину у прошастомъ брою овогъ листа поменутомъ.

Исто ово правило важи и кодъ они броева, где између значайни цифри нуле стое, кое се, почемъ у мултипликации никое вредности немаю, прескоче и ньиова места празна оставе.

На пр. 7008 има се узети 4578 пута. Овде е брой 7008 збогъ нула згоднии за мултипликатора и валя ставити, да се 4578 има узети 7008 пута, и ради овако: Прво продуктъ одъ 7 ово е: 32046,
ово су збогъ нула прескочена места
а ово е продуктъ одъ 8 и сума одъ свега 32082624

Фундація Илиє М. Коларца.

Г. Илија М. Коларацъ, рачунајући одъ 15. јуниа о. год. па до свое смрти, дае годишнѣ по сто дукатацесарских на подпомаганѣ србске књижености. По нѣговој е желји саставлѣнѣ одборъ одъ седамъ лица кои ће прегледати књижевна дела и одређивати награде. За председателя за ову годину изабранъ е г. Коста Цукићъ.

Да би се гг. књижевници знали управљати, саобщавамо имъ изъ правила, која е одборъ за правацъ свомъ деланю прописао, следеће точке: „Сва књижевна дела на взику србскомъ, која честностъ, родолюбие и полезна знаня распростиру у народу, могу овимъ новцима бити награђена. (§. 6.) — Списатељи слаће свое рукописе председателю одбора. Они ће поредъ дела послати залечађено писмо, на комъ ће бити написана ка ва пословица или цифра, која е и на делу назначена, а у писму написаће свое име и место где живе. Ако одборъ нађе да дело не може бити награђено, вратиће рукописъ заедно съ писмомъ, кое неће ни отварати. (§. 7.) — Одборъ ће према делу одређивати сачинителю или преводнику награду, која ће се издавати кадъ се дело напечата. (§. 8.) — На свакомъ делу, кое буде ма колико награђено, стаяће напечатано: „Ова е књига награђена изъ фонда Илиє М. Коларца. (§. 9.) — Право на награду престае, ако списатељ за годину дана не штампа дело, рачунајући одъ дана кадъ е награда одређена. (§. 10.)“

У Београду 10. Новембра 1861.

Изъ одбора фонда Илиє М. Коларца.

Съ 28. броемъ свршуе се цео течај Шк. Листа за 1861. годину. — Ко годъ намъ што за нѣга дугуе, молимо да намъ се одужи. — Програмъ Шк. Листа за 1862. саобщитићемо у слѣдујућима броевима Шк. Листа, и у Србскомъ Дневнику.

Уредн. Шк. Листа.

Брзотискомъ Ваископске књигопечативъ у Н. Саду.